

Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет

«Дніпровська політехніка»

Навчально – науковий інститут економіки

Фінансово-економічний факультет

Кафедра міжнародних відносин і аудиту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

кваліфікаційної роботи ступеню **магістра**
(бакалавра, магістра)

студента Шевченко Олександри
(ПБ)
академічної групи 071м-21з-1
(шифр)
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»
(офіційна назва)

на тему: «Організація і методика аудиторської перевірки (на прикладі ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»)»
(назва за наказом ректора)

	Прізвище, ініціали	Оцінка	Підпис
Керівник роботи	Шишкова Н. Л.		
Рецензент	Барановська О. М.		
Нормоконтроль	Шишкова Н. Л.		

Дніпро

2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри
міжнародних відносин і аудиту
Пашкевич М.С.
(підпис) (прізвище, ініціали)

«__» ____ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню роботи ступеню магістра
(бакалавра, магістра)

Студенту Шевченко О. академічної групи 071м-21з-1

(прізвище та ініціали)

(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»

(офіційна назва)

на тему:

«Організація і методика аудиторської перевірки (на прикладі ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ»)» затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від .2022 №

Розділ	Зміст	Термін
1	ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ФІРМИ У СУЧASНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	01.09.2022 – 30.09.2022
2	МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ АУДИТУ	01.10.2022 – 31.10.2022
3	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ»	01.11.2022 – 30.11.2022

Завдання видано

Шишкова Н. Л.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі 01.09.2022

Дата подання до екзаменаційної комісії 01.12.2022

Прийнято до виконання

Шевченко О.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 155 с., 21 рис., 30 табл., 11 додатків, 43 джерела.
АУДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, АУДИТ, КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ,
АУДИТОРСЬКИЙ РИЗИК, СУТТЕВІСТЬ, МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ
АУДИТУ.

Об'єкт розроблення – організація та методика проведення аудиторської перевірки на ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ».

Мета роботи – теоретичне узагальнення методологічних, методичних та практичних аспектів організації та методики аудиту на аудиторській фірмі та розробка системи пропозицій, спрямованих на їх удосконалення.

Результати та їх новизна – процес оцінки рівня аудиторського ризику та його компонентів; удосконалення методики розрахунку рівня суттєвості; алгоритм розрахунку обсягу вибіркового тестування; обґрунтований взаємозв'язок між рівнем аудиторського ризику та його компонентів, показником суттєвості та обсягом вибіркової перевірки.

Розкрито сутність та роль аудиту в Україні в сучасних умовах. Визначено нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності. Проведений аналіз показників фінансової та професійної діяльності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ». Досліджено методологічні аспекти організації та інформаційного забезпечення аудиторської перевірки відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Досліджено впроваджену систему контролю якості на ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ». Розроблено напрями удосконалення проведення аудиторської перевірки на досліджуваній аудиторській фірмі.

Практична значимість кваліфікаційної роботи полягає в тому, що її використання дає можливість розробити рекомендації з удосконалення методології аудиту відповідно до сучасних умов та змін, внесених у професійні стандарти. Отримані результати спрямовані на підвищення якості аудиторських послуг на ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ».

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ФІРМИ У СУЧASНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	8
1.1 Організаційно-правова характеристика діяльності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»	8
1.2 Основні показники діяльності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»	13
Висновки до розділу 1	21
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ АУДИТУ	23
2.1 Сутність, місце та роль аудиту в сучасних умовах	23
2.2 Нормативно-правове регулювання аудиторської перевірки	29
2.3 Методика проведення аудиторської перевірки відповідно до міжнародних стандартів аудиту	33
Висновки до розділу 2	57
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»	59
3.1 Організація процесу аудиторської перевірки та її інформаційного забезпечення	59
3.2 Характеристика впровадженої системи контролю якості на ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»	65
3.3 Шляхи вдосконалення проведення аудиторської перевірки	70
Висновки до розділу 3	103
ВИСНОВКИ	107
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	109
ДОДАТКИ	114

ВСТУП

Актуальність теми. Аудит є однією з найважливіших ланок життєдіяльності ринкової економіки будь-якої країни. Відомо, що аудит – це вид діяльності, завдяки якому відбувається процедура незалежної перевірки показників фінансової звітності, для висловлення думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законодавства.

Вітчизняними та іноземними науковцями здійснено ряд грунтовних досліджень і публікацій, присвячених питанням удосконалення методики та організації проведення аудиторської перевірки відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Найбільшу увагу даним проблемам приділили наступні вчені: Бойко О. [1-2], Петрик О. [3], Мовчан О. [4], Завгородній В. [5], Василюк М. [6] та інші. Головною причиною того, що ці проблеми не втрачають своєї актуальності, є виклики подій сьогодення, втілення принципів сталого розвитку і масштабний перехід в цифрове ІТ-середовище, що потребують негайного реагування, і, відповідно, своєчасного перегляду підходу до роботи аудитора як «гаранта» достовірності фінансової інформації інших підприємств та організацій.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження організації та методики проведення аудиту з метою розроблення шляхів його удосконалення.

Відповідно до поставленої мети, завданнями дослідження є:

- розкрити сутність та роль аудиту в Україні в умовах сьогодення;
- здійснити огляд нормативно-правового забезпечення аудиторської діяльності;
- провести фінансовий аналіз та аналіз показників професійної діяльності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»;
- вивчити методику та особливості організації аудиторської перевірки;
- дослідити впроваджену систему контролю якості на ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»;

– визначити напрями удосконалення проведення аудиторської перевірки на досліджуваній аудиторській фірмі.

Об'єктом дослідження виступає фінансово-господарська та професійна діяльність ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів щодо організації та методики проведення аудиторської перевірки.

Методи дослідження. З метою досягнення поставленої мети у кваліфікаційній роботі були використані наступні загальнонаукові методи дослідження: методи аналізу і синтезу та системного підходу при розкритті сутності аудиту; прийоми дедукції та індукції для визначення місця та ролі аудиту в сучасних умовах; метод економічного аналізу при здійсненні оцінки фінансового стану аудиторської фірми; табличний метод для узагальнення результатів дослідження нормативно-правового регулювання, методики та організації аудиту; графічний метод для відображення особливостей організації та методології проведення аудиторської перевірки; метод порівняння при досліженні внесених змін у Міжнародні стандарти аудиту; метод факторного аналізу при оцінці аудиторського ризику; гіпотетичний метод при формуванні взаємозв'язку між аудиторським ризиком, суттєвістю та обсягом перевірки; а також дедуктивний та індуктивний методи при розробленні напрямів удосконалення методики аудиту. Джерелами інформаційної бази дипломної роботи є публікації вітчизняних та зарубіжних авторів, які стосуються теми дослідження, міжнародні та національні законодавчі акти, фінансова та інша звітність, а також розпорядчі документи ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ».

Наукова новизна одержаних результатів визначається тим, що за характером та змістом розглянутих проблем, а також об'єктом і предметом дослідження магістерська робота є дослідженням методології організації аудиторської перевірки та полягає у наступному:

- *удосконалено* процес оцінки рівня аудиторського ризику та його компонентів (проведено трансформацію в оцінку у відсоткових значеннях на

основі розроблених формул; розроблено шаблони робочих документів аудитора);

- *удосконалено* алгоритм розрахунку рівня суттєвості (розширено можливий перелік базових показників та факторів, що впливають на їх відбір; проведена диференціація рівнів показника в залежності від обраного показника та категорії підприємства);

- *впроваджено* новий алгоритм розрахунку обсягу вибіркового тестування (розроблено формули для розрахунків та шаблони робочих документів аудитора);

- *впроваджено* обґрунтований взаємозв'язок між рівнем аудиторського ризику та його компонентів, показником суттєвості та обсягом вибіркової перевірки.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості застосування розроблених пропозицій щодо оцінки рівня аудиторського ризику та його компонентів, визначення рівня суттєвості та обсягу вибіркової перевірки, а також встановлення між ними взаємозв'язку, в практичній діяльності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ».

Апробація результатів магістерської роботи. Результати дослідження доповідалися та обговорювалися на Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених (м. Київ, 20 жовтня 2022 р.) в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.

Публікації. За результати досліджень опубліковані тези доповіді у збірнику матеріалів науково-практичної конференції.

Структура роботи. Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, який налічує 43 (сорок три) позиції, та 11 (одинадцять) додатків.

РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ФІРМИ У СУЧASНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1 Організаційно-правова характеристика ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» надає професійні послуги на ринку України з 1996 року (Додаток А).

Наразі аудиторська фірма займає одне з провідних місць на ринку аудиторських послуг Дніпропетровської області. Успішно провадить свою діяльність вже більше 26 років.

Вищим органом ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» є збори учасників. Згідно зі статтею 5 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від від 21.12.2017 № 2258-VIII (далі – Закон № 2258) загальний розмір частки засновників (учасників) аудиторської фірми, які не є аудиторами, у статутному капіталі не може перевищувати 30 відсотків.

Відповідно до структури статутного капіталу ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ», що представлена на рис. 1.1, частка у статутному капіталі аудитора Барановської О. М. складає 70 %, а фізичної особи Кононенко В. І. - 30%.

Виконавчим органом ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ», який здійснює керівництво його поточною діяльністю, є директор, що обирається загальними зборами учасників товариства.

Посадовою особою ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» на підставі п.3 статті Закону № 2258 може бути лише аудитор.

Директором ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» є аудитор Барановська Олена Михайлівна.

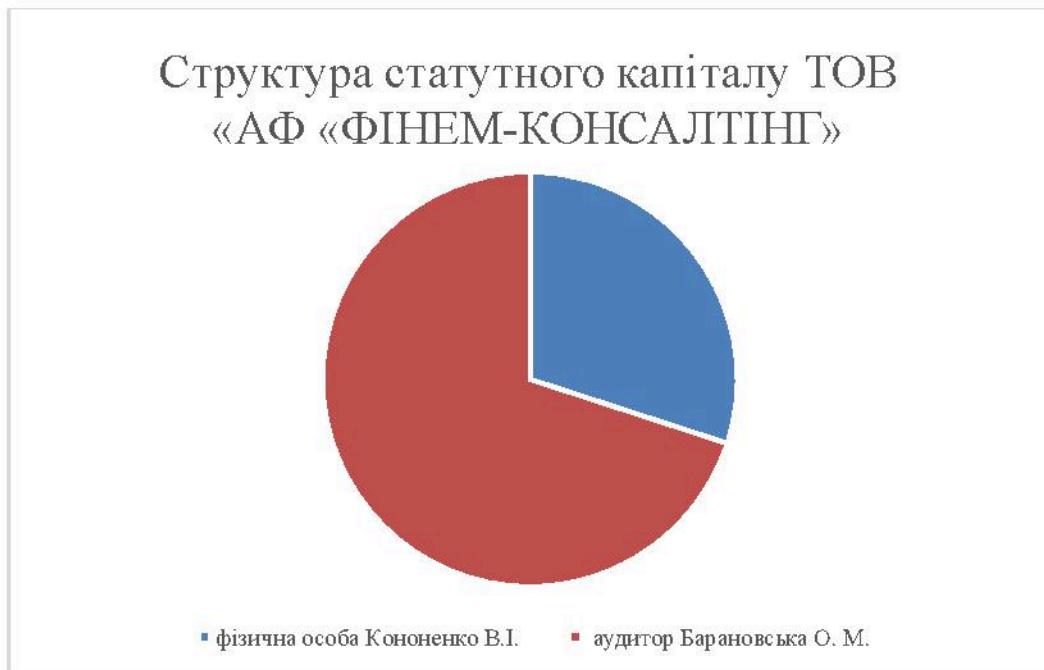

Рис. 1.1 Структура статутного капіталу ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

Основна інформація щодо організаційно-правової діяльності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» наведена в табл. 1.1. (Додаток Б).

Таблиця 1.1

Інформація про ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

Показник	Зміст
1	2
Повна назва	Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»
Скорочена назва	ТОВ АФ "ФІНЕМ- КОНСАЛТІНГ"
Дата державної реєстрації, номер запису в Єдиному державному реєстрі	18.01.1996, 12241200000019251
Організаційно-правова форма	товариство з обмеженою відповідальністю
Форма власності	недержавна власність
Юридична адреса	Україна, 49050, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, ВУЛИЦЯ ГОГОЛЯ, будинок 10-А, квартира 53
Сайт	finemkon.com

1	2
ЄДРПОУ	23942905
Індивідуальний податковий номер	анульований
Система оподаткування	Спрощена, платник єдиного податку з групи за ставкою 5%
Дані про взяття на облік як платника податків	23.03.2000, 9557, Головне управління ДПС у Дніпропетровській області, Соборне управління, Соборна ДПІ (Соборний р-н м.Дніпра), 43145015
Дані про взяття на облік як платника єдиного внеску	24.03.2000, 04030315337, Головне управління ДПС у Дніпропетровській області, Соборне управління, Соборна ДПІ (Соборний р-н м.Дніпра)
Вид економічної діяльності (основний)	69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту, консультування з питань оподаткування

[Складено за 7-8]

Щоденне керівництво та контроль за операційною діяльністю здійснює директор аудиторської фірми.

Відповідно до інформації, наведеної в Звіті про прозорість ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2021 рік, корпоративне управління фірмою здійснюється директором та заступником директора з питань контролю якості та моніторингу [7].

ТОВ «АФ "ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ" надає аудиторські і консультаційні послуги підприємствам різного спрямування, таким як: металургійного, машинобудівного, хімічного комплексу, великим і дрібним підприємствам торгівлі, підприємствам сфери послуг та будівництва, неприбутковим підприємствам, фізичним особам-підприємцям тощо.

Аудиторська фірма має великий досвід у надані наступних видів послуг:

- 1) проведення аудиторських перевірок відповідно до Міжнародних стандартів аудиту;
- 2) надання послуг в області бухгалтерського, управлінського і фінансового обліку, оподаткування та МСФЗ;
- 3) розробка облікової політики підприємства, постановка системи внутрішнього контролю, оцінка фінансового стану підприємства.

Аудиторська фірма, як суб'єкт аудиторської діяльності, включена до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів рішенням Аудиторської палати України № 98 від 26 січня 2001 р.

ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» здійснювала свою діяльність на основі свідоцтва про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів № 1368, виданого згідно Рішення Аудиторської Палати України № 224/3 від 23.12.2010 р., №317/4 від 26.11.2015 р.

З жовтня 2018 року ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ» внесена в Реєстр аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності до розділу «Суб'єкти аудиторської діяльності», що оприлюднений на веб-сайті Аудиторської палати України за номером реєстрації – 1368 [9].

Окрім цього, ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» внесена до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності та обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Аудиторська фірма не надає послуги внутрішнього аудиту чи інші заборонені неаудиторські послуги, зазначені у частині 4 статті 6 Закону № 2258 підприємствам, що становлять суспільний інтерес, які є клієнтами з аудиту [7].

Кожен працівник, що входить до групи із виконання завдання з аудиту підприємств, підтверджує свою незалежність як напочатку призначення, так і наприкінці такого завдання.

Щороку на аудиторській фірмі проводиться огляд загального розміру гонорарів, отриманих від клієнтів з аудиту.

В разі, якщо сума гонорару, отриманого від підприємств суспільного інтересу, перевищує (чи очікується, що перевищить) 15 % загального річного доходу ТОВ АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ», то такі завдання не будуть узяті до виконання чи продовження.

Таким чином, ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» відповідає критеріям, що визначені Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII, за якими залучаються аудиторські

фірми до проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання та обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств суспільного інтересу.

У 2016 році ТОВ АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» успішно пройшла зовнішню перевірку впровадженої системи контролю якості професійних послуг (Свідоцтво про відповідність системи контролю якості № 0635 згідно Рішення Аудиторської палати України №332/4 від 27.10.2016 р., чинне до 31.12.2021 р. – Додаток В).

За результатами перевірки з контролю якості аудиторських послуг у 2021 році відповідно до Наказу ДУ «Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» (далі – ОСНАД) від 11.10.2021 року № 82-кя ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» вважається таким суб'єктом аудиторської діяльності, що пройшов перевірку з контролю якості аудиторських послуг з обов'язковими до виконання рекомендаціями. Аудиторською фірмою були виконані рекомендації, про що був складений та надісланий Звіт до ОСНАД. Висновок про результати відстежування обов'язкових до виконання рекомендацій та остаточне рішення щодо проходження перевірки з контролю якості повинно було бути прийняте ще 07 жовтня 2022 року (Додаток Д). Однак, на період дії воєнного стану, а також протягом шести місяців після його припинення або скасування, відповідно до змін, внесених у Закон № 2258, перевірки з контролю якості аудиторських послуг проводяться лише за згодою суб'єктів аудиторської діяльності. Окрім цього, в умовах воєнного стану, фактичне відстежування виконаних рекомендацій шляхом виїзду до суб'єкта аудиторської діяльності не здійснюється, а проведення перевірки за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій є неможливим через відсутність безперебійної подачі електроенергії у зв'язку зі збройною агресією РФ. Таким чином, остаточне рішення щодо проходження перевірки з контролю якості наразі залишається неприйнятим, але у аудиторської фірми «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» є всі законні підстави на повноцінне провадження аудиторської діяльності та проведення аудиторських перевірок.

Професійна відповідальність ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» перед третіми особами застрахована у ПрАТ «Страхова компанія «Велтлінер» на суму 10 млн. грн.

Основні відомості про ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» як суб'єкта аудиторської діяльності можна отримати з відповідного розділу Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який є публічним, оприлюднюється і підтримується в актуальному стані у мережі Інтернет на вебсторінці Аудиторської палати України у відповідності до вимог Порядку ведення Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 19.09.2018 № 766 [10]. Витяг з розділу "Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності" представлений у Додатку Е.

Відповідно до інформації, розкритої в Звіті про прозорість, станом на 31.12.2021 року 8 працівників ТОВ АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» мають сертифікат аудитора України та перебувають у відповідному розділі Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, 5 працівників мають кваліфікацію DipIFR (ACCA), 4 – відповідну кваліфікацію з МСФЗ ICFM [7].

У Звіті про прозорість за кожен рік керівництвом аудиторської фірми надається підтвердження того, що система внутрішнього контролю протягом відповідного року функціонувала ефективно (Додаток Ж).

1.2 Основні показники діяльності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

З метою кращого ознайомлення з фінансово-господарською діяльністю ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» необхідно провести фінансовий аналіз діяльності підприємства.

Класичний фінансовий аналіз передбачає проведення оцінки майнового стану підприємства та аналізу показників фінансової стійкості, рентабельності

та ліквідності. Вихідними даними для фінансового аналізу виступають показники фінансової звітності.

Оскільки протягом періоду написання магістерської роботи фінансова звітність аудиторської фірми за 2021 рік не була затверджена (у зв'язку зі запровадженим воєнним станом в Україні), вихідними даними для аналізу виступають показники фінансової звітності за 2018-2020 звітні періоди.

В результаті проведеної оцінки майнового стану ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2019-2020 рр., що наведена у табл. 1.2, можна побачити, що у 2020 році в порівнянні з 2019 роком:

- 1) вартість активів аудиторської фірми збільшилася вдвічі за рахунок збільшення обсягу інших оборотних активів на 1 396,8 тис. грн;
- 2) обсяг поточної дебіторської заборгованості зменшився на 29 %;
- 3) вартість власного капіталу зросла на 24% за рахунок збільшення суми отриманого прибутку у 2020 році, що детально проаналізовано в табл. 1.5;
- 4) обсяг поточних зобов'язань зменшився на 832,3 тис. грн.

Аналіз показників фінансової стійкості, рентабельності та ліквідності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2019-2020 роки представлений у табл. 1.3.

Таблиця 1.2

Показники оцінки майнового стану ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

Найменування показника	Одиниця виміру	Період		Відхилення	
		2019	2020	абсолютне, +/-	відносне, %
Сума активів	тис. грн	994,7	2036,0	1041,3	105%
Інші оборотні активи	тис. грн	194,5	1591,3	1396,8	718%
Поточна дебіторська заборгованість	тис. грн	618,3	440,0	-178,3	-29%
Власний капітал	тис. грн	860,4	1069,4	209,0	24%
Поточні зобов'язання	тис. грн	134,3	966,6	832,3	620%

[Складено за 11-12]

Таблиця 1.3

Аналіз фінансової стійкості, рентабельності та ліквідності

Найменування показника	Методика розрахунку (за даними фінансової звітності)		Нормативне значення	Період		Відхилення	
	коди рядків	назва форми фінансової звітності		2019	2020	абсолютне, +/-	відносне, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	p.1495/p.1900	форма 1-мс	>0,5	0,87	0,53	- 0,34	-39%
Коефіцієнт фінансової залежності	(p.1900 - p.1495)/p.1900	форма 1-мс	<1, зменш.	0,13	0,47	0,34	257%
Коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів власними оборотними коштами	(p.1195-p.1695)/p.1195	форма 1-мс	>0,1	0,86	0,53	- 0,34	-39%
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	p.1495/p.1195	форма 1-мс	>0, збільш.	0,88	0,53	- 0,36	-40%
Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу (коєфіцієнт фінансовоого ризику)	(p.1595 + p.1695)/p.1495	форма 1-мс	0,25-1	0,15	0,90	0,75	490%
Коефіцієнт рентабельності діяльності	p.2350/p.2000	форма 2-мс	>0, збільш.	0,07	0,08	0,01	11%
Коефіцієнт покриття (загальної ліквідності)	p.1195/p.1695	форма 1-мс	2,0-2,5	7,41	2,11	- 5,30	-72%
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(p.1160+p.1165)/p.1695	форма 1-мс	0,25-0,3	1,35	0,00	- 1,35	- 100%

[Складено за 11-12]

Динамікою розрахованих показників фінансової стійкості, рентабельності та ліквідності за 2019-2020 роки (табл. 1.3), у 2020 році демонструється:

1) зменшення в порівнянні з 2019 роком коефіцієнту платоспроможності (автономії) на 39% (показник перебуває в рамках нормативного значення);

2) збільшення в порівнянні з 2019 роком коефіцієнту рентабельності діяльності на 11%, що характеризує зростання ефективності господарської діяльності аудиторської фірми;

3) зменшення в порівнянні з 2019 роком коефіцієнту покриття (загальної ліквідності), що склав 2,11 та характеризує здатність аудиторської фірми погашати поточні зобов'язання за рахунок поточних (оборотних) активів, оскільки знаходиться в діапазоні нормативних значень.

Динаміку співвідношення чистого доходу від реалізації послуг до величини її собівартості за 2018-2020 роки відображено на рис. 1.2.

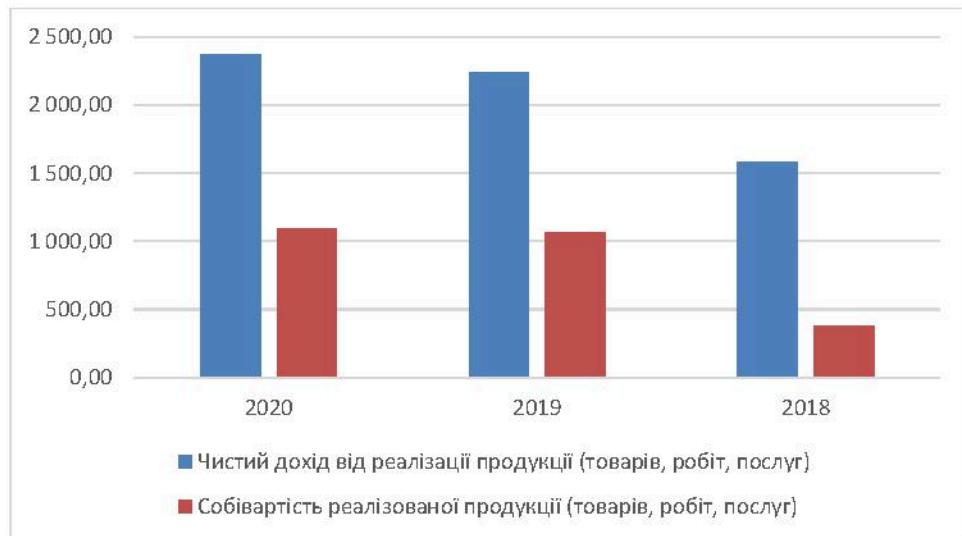

Рис. 1.2. Співвідношення собівартості та чистого доходу від реалізації
[Складено за 11-13]

Можна побачити, що рівень собівартості і чистого доходу від реалізації у 2020 році залишився при незначному його збільшенні на рівні 2019 року, що детально ілюструє несуттєве, проте зростання показника рентабельності діяльності аудиторської фірми.

Аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2019-2020 роки показав зростання ефективності господарської діяльності аудиторської фірми за показником рентабельності при одночасній негативній динаміці інших показників оцінки фінансової стійкості та ліквідності. Потрібно зауважити, що діяльність аудиторської фірми у 2020 році відбувалася на фоні швидкого зростання пандемії, карантинних обмежень та глибокої економічної кризи.

Інформація про основні показники діяльності аудиторської фірми наводиться у Звіті суб'єкта аудиторської діяльності про надані послуги за ф. №1-аудит (далі - Звіт за ф. №1-аудит) та Звіті про прозорість.

У Звіті за ф. №1-аудит відображається інформація про кількість та вартість наданих послуг (виконаних завдань, класифікованих у відповідності до Закону № 2258) у розрізі:

- замовників згідно з їх розміром;
- видів економічної діяльності замовників за всіма виконаними завданнями;
- організаційно-правових форм господарювання замовників за обов'язковими завданнями з надання впевненості.

Так, відповідно до даних Звіту за ф. №1-аудит за 2020-2021 роки, аудиторською фірмою було виконано у 2021 році 25 завдань, тоді як у 2020 році їх кількість склала – 78 (рис. 1.3).

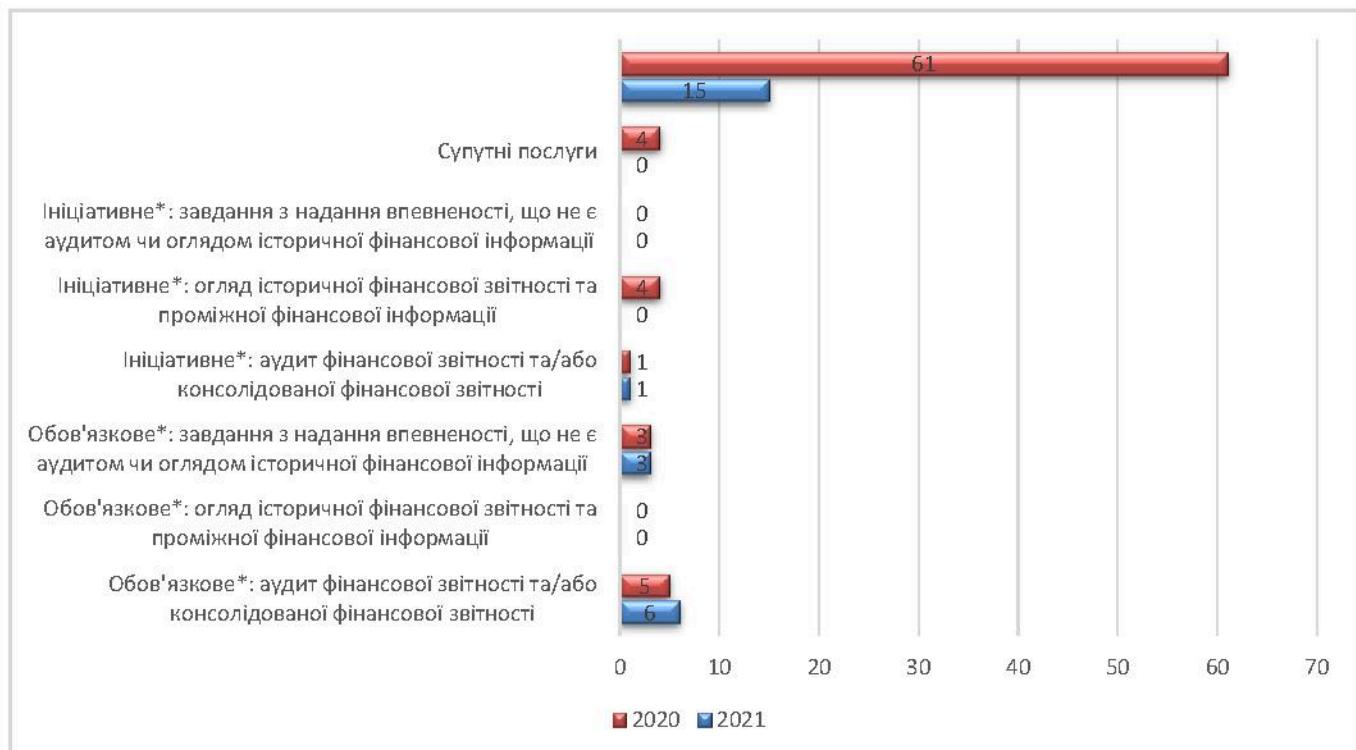

Рис.1.3 Інформація про кількість наданих послуг ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» у 2020-2021 роках
[Складено за 14-15]

* - обов'язкове та ініціативне - обов'язкове та ініціативне завдання з надання впевненості відповідно.

Відповідно до інформації, наведеної у Звіті про прозорість за 2020-2021 роки, ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» у 2021 році отримано дохід у сумі 2 003 тис. грн, тоді як у 2020 році отриманий дохід склав 2 375,9 тис. грн.

Зменшення обсягу отриманих доходів зумовлено зменшенням кількості наданих супутніх та неаудиторських послуг. При цьому, за даними рис. 1.3 у 2021 році аудиторською фірмою було виконано на 1 обов'язкове завдання з надання впевненості більше, ніж у 2020 році.

Склад отриманого доходу у розрізі наданих послуг представлений у табл. 1.4, за даними якої найбільшу питому вагу у загальному обсязі доходів склали наступні послуги:

- у 2020 році - послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес - 34,93 %;
- у 2021 році - неаудиторські послуги іншим юридичним особам - 38,84%.

Таблиця 1.4

Інформація про доходи ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

у 2020-2021 роках

№ з/п	Вид послуг (відповідно до Закону № 2258)	Сума, тис. грн		Питома вага, %	
		2021 рік	2020 рік	2021 рік	2020 рік
1	2	3	4	5	6
1	Обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес	550	830	27,46%	34,93%
2	Обов'язковий аудит фінансової звітності інших юридичних осіб	490	350	24,46%	14,73%
3	Обов'язкові завдання з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації	50	115	2,50%	4,84%
4	Ініціативні завдання з надання впевненості	125	465	6,24%	19,57%
5	Супутні послуги	-	443	0,00%	18,65%

Продовж. табл. 1.4

1	2	3	4	5	6
6	Неаудиторські послуги підприємства, що становлять суспільний інтерес	10	51,1	0,50%	2,15%
7	Неаудиторські послуги іншим юридичним особам	778	121,8	38,84%	5,13%
Всього		2 003	2 375,9	100,00%	100,00%

[Складено за 7, 16]

Аудиторською фірмою «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за даними Звіту про прозорість у 2021 році було надано послуги з обов'язкового аудиту підприємств, що становлять суспільний інтерес, наступним підприємствам [7]:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю «ДМЗ Комінмет»;
2. Товариство з обмеженою відповідальністю «Вініл».

Окрім цього, з метою оцінки ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» як суб'єкта аудиторської діяльності, необхідно провести оцінку ефективності використання кадрового потенціалу аудиторської фірми та оцінку власного капіталу як джерела формування ресурсів.

Савіцьким В.В. для оцінки ефективності використання кадрового потенціалу запропоновано відповідний показник, що демонструє скільки в середньому один сертифікований аудитор приносить доходів від реалізації послуг з надання впевненості. Розрахунок проводиться шляхом співвідношення доходів, отриманих в результаті надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес та доходів від надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності інших юридичних осіб, та кількості аудиторів, що працюють в аудиторській компанії [17].

З метою проведення розрахунків використано інформацію про середньооблікову кількість штатних працівників-аудиторів за звітний період зі Звітів за ф. №1-аудит за 2020-2021 роки.

Таблиця 1.5

Оцінка ефективності використання кадрового потенціалу ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» у 2020-2021 роках

Звітний період (рік)	Кількість аудиторів, чол.	Дохід, тис. грн	Розрахунок ефективності, тис. грн/чол.
2020	8	1180	147,5
2021	6	1040	173,3

[Складено за 14-15]

Виходячи з проведених розрахунків ефективності використання кадрового потенціалу ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» у 2020-2021 роках, можна побачити, що у 2021 році показник ефективності підвишився у порівнянні з 2020 роком на 18% і склав 173,3 тис. грн/чол (табл. 1.5).

Оцінка власного капіталу ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» як джерела формування ресурсів за 2019-2020 роки проведена в табл. 1.6.

Таблиця 1.6

**Оцінка власного капіталу ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» як
джерела формування ресурсів**

Найменування показника	Одиниця виміру	Період		Відхилення	
		2019	2020	абсолютне, +/-	відносне, %
Капітал	тис. грн	40,4	40,4	0,0	0%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	тис. грн	820,0	1029,0	209,0	25%
I. Власний капітал	тис. грн	860,4	1069,4	209,0	24%

[Складено за 11-12]

В результаті проведеної оцінки власного капіталу, можна побачити, що у 2020 році в порівнянні з 2019 роком обсяг власного капіталу збільшився на 24% за рахунок збільшення суми нерозподіленого прибутку на 209 тис. грн.

Висновки до розділу 1

Аудиторська фірма «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» починаючи з 1996 року займає одне з провідних місць на ринку аудиторських послуг Дніпропетровської області та успішно провадить діяльність вже більше 26 років. Директором ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» є аудитор Баравовська Олена Михайлівна.

ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» внесена в Реєстр аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності до розділів: «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

За результатами перевірки з контролю якості аудиторських послуг у 2021 році відповідно до Наказу ДУ «Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» від 11.10.2021 року № 82-кя ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» вважається таким суб'єктом аудиторської діяльності, що пройшов перевірку з контролю якості аудиторських послуг з обов'язковими до виконання рекомендаціями.

Аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2019-2020 роки показав зростання ефективності господарської діяльності аудиторської фірми за показником рентабельності при одночасній негативній динаміці інших показників оцінки фінансової стійкості та ліквідності. Діяльність аудиторської фірми у 2020 році відбувалася на фоні швидкого зростання пандемії, карантинних обмежень та глибокої економічної кризи. При цьому, у 2020 році в порівнянні з 2019 роком обсяг власного капіталу, в т.ч. в якості основного джерела формування ресурсів, збільшився на 24% за рахунок зростання суми нерозподіленого прибутку на 209 тис. грн.

Аналіз ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» як суб'єкта аудиторської діяльності за 2020-2021 роки показав, що у 2021 році:

1) отримано дохід у сумі 2 003 тис. грн, тоді як у 2020 році отриманий дохід склав 2 375,9 тис. грн;

2) найбільшу питому вагу у загальному обсязі доходів склали неаудиторські послуги іншим юридичним особам - 38,84%;

3) показник ефективності використання кадрового потенціалу підвищився у порівнянні з 2020 роком на 18% і склав 173,3 тис. грн/чол.

Таким чином, ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» провадиться ефективна господарська діяльність, що характеризується отриманням стабільного рівня доходу впродовж 2019-2021 років, зростанням ефективності використання кадрового потенціалу та збільшенням рівня отриманого прибутку.

РОЗДЛ 2. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ АУДИТУ

2.1 Сутність, місце та роль аудиту в сучасних умовах

Одним із важливих інструментів розвитку міжнародних відносин є забезпечення впевненості у складеній фінансовій інформації для користувачів різних рівнів, що надається шляхом проведення аудиту. Процес гармонізації аудиторських механізмів із європейськими стандартами розпочався ще з часів схвалення плану імплементації Директиви Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2006 року № 2006/43/ЄС “Про обов’язковий аudit річної звітності та консолідований звітності, що вносить зміни до Директив Ради 78/660/ЄС та 83/349/ЄС, і припиняє дію Директиви Ради 84/253/ЄС”, за результатами якого був прийнятий у 2017 році Закон України «Про аudit фінансової звітності та аудиторську діяльність». Метою цих дій було приведення норм національного законодавства у сфері аудиторської діяльності у відповідність із законодавством Європейського Союзу, що спричинило би підвищення рівня довіри інвесторів до фінансової звітності вітчизняних підприємств [18].

Таким чином, ще до часів військової агресії для українських компаній, що становлять суспільний інтерес, стало нагальним питання відкритості фінансової звітності, що повинна бути підтверджена аудиторським висновком [19].

В процесі розвитку діяльності будь-якого підприємства нагальним стає питання щодо прийняття певних рішень, основою для яких повинні бути об’єктивно обґрунтовані факти і фінансова інформація, яка повинна бути повною і достовірною. Аudit в цьому питанні виступає одним з найкращих способів підтвердження даних фінансової інформації, що необхідна не тільки для підприємства, але й для потенційних інвесторів, постачальників, кредиторів, акціонерів, та інших користувачів. Виконуючи суспільно необхідну роль, до аудиту ставляться відповідні вимоги, особливо щодо його якості. Поняття «якість аудиту» та «якість аудиторських послуг» розкривається

різними дослідниками та фахівцями-практиками, бібліографічний огляд якого представлений в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Визначення поняття «якість аудиту» та «якість аудиторських послуг»

Автор	Визначення
1	2
В. Ю. Фабіянська	Якість аудиторських послуг — це створення аудиторською фірмою (аудитором) такого інформаційного продукту (аудиторського звіту), який відповідає вимогам професійних стандартів, законодавчих і нормативних вимог, що регулюють аудиторську діяльність і здатний задоволити потреби користувачів
Ф. Ф. Бутинець	Якість аудиторських послуг — максимальне задоволення інформаційних потреб користувачів результатами наданих аудитором робіт, послуг і супутніх аудиту робіт відповідно до інтересів замовника та суспільства в межах нормативно-правового поля в сфері аудиторської діяльності, Міжнародних стандартів аудиту (далі — МСА) і Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів
О. Ю. Редько	Якість аудиторських послуг передбачає системне дотримання фактичної професійної незалежності, вимог законодавства та стандартів у сфері аудиту, Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів. Якість аудиторських послуг є категорією, що постійно змінюється, залежно від рівня суспільних відносин та економічної системи держави
Н. О Бугай	Якість аудиторської діяльності — це сукупність фінансових контролально-аналітичних процедур, яка зумовлює придатність об'єктивної та незалежної думки про ступінь достовірності фінансової звітності для цілей прогнозування стійкості відкритої соціальноекономічної системи або забезпечує приріст економічних вигід за рахунок супутніх послуг.
Є. А. Карпенко, Ю. А. Верига	Ефективна система контроля якості аудиторських послуг як інноваційна форма розвитку системи управління в цілому, є ефективним механізмом для забезпечення достатньої впевненості у надійності результатів аудиту і підвищенні рівня усвідомлення та розуміння зацікавленими сторонами важливих елементів якості аудиту та індивідуальних потреб користувачів.
Н. С. Шалімова	Якість аудиторських послуг є ключовим аспектом оцінки його результативності в системі соціально-економічних відносин.
Арта Лімані та Аріан Мета	Аудит — це значно більше, ніж просто цифри. Його результати є підтвердженням досягнень, проблем і допомогою у вирішенні стратегічних цілей, а основна мета — довіра користувачів фінансової звітності
Дж. Коен, Кришнамурті, Райт	Якість аудиторських послуг завжди пов'язана із ризиками, які впливають на процес управління підприємством
Г. А	

1	2
A. О. Семенець	Якість аудиту – це точна відповідність думки аудитора фактичному стану об'єкта аудиту, відображеного в бухгалтерському обліку, фінансовій звітності, інших використовуваних джерелах інформації та аудиторських доказах, за умови, що бухгалтерський облік вівся відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, фінансова звітність складалася на основі даних бухгалтерського обліку відповідно до стандартів, при цьому і бухгалтерський облік, і як наслідок фінансова звітність, а також інші джерела аудиторської інформації достовірно відображають фактичний стан об'єкта аудиту, іншими словами – результати аудиту достовірно відображають фактичний стан об'єкта аудиту.
В. П. Бондар	Якість послуг гарантує довіру громадськості до результатів роботи аудиторів, які, в свою чергу, мають демонструвати перед спостережними органами відповідальність за виконання своїх обов'язків.

[Складено за 3, 20-28]

Таким чином, питання підвищення якості аудиту в Україні насьогодні залишається актуальним, що зумовлюється зацікавленістю дослідників до цього поняття. А підвищення якості аудиторських послуг є одночасно і передумовою, і перспективою розвитку аудиту в контексті розгляду проблем та перспектив його розвитку.

Більше 20 років в Україні існує система незалежного аудиту, що є подібною аудиту в країнах з ринковою економікою. З року в рік динамічно вдосконалюється інфраструктура, забезпечення та функціонування цієї системи. Проте актуальними векторами розвитку аудиту в Україні залишаються:

- розробка науково-методичної бази щодо питань аудиту;
- недостатній досвід аудиторської діяльності порівняно з іншими європейськими країнами;
- відсутність типових форм документів з аудиту;
- відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту;
- недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів;
- відсутність єдиної, загальноприйнятої, обґрунтованої економічно методики розрахунку цін за аудиторські послуги.

Особливо питання розвитку аудиторської діяльності в Україні в умовах євроінтеграції стосується вирішення проблеми демпінгу цін на послуги з аудиту. Оскільки це також впливає на рівень довіри до контролю фінансової інформації, необхідною умовою реформування аудиту є створення єдиного чіткого механізму формування цін на аудиторські послуги [19].

Цікавим в цьому питанні є Звіт з моніторингу якості ринку аудиторських послуг та конкуренції (далі – Звіт з моніторингу), підготовлений ОСНАД, в якому викладено ключові показники та тенденції розвитку ринку аудиторських послуг в Україні за період з 2019 року по 2020 рік. За даними Звіту з моніторингу за проаналізований період в роботі аудиторських фірм, що не входять до мереж, відбулось зростання розрахункової вартості виконання завдання з обов'язкового аудиту на 6 % при одночасному зниженні розрахункової кількості витрачених людино-годин на 14 %. Зазначені тенденції можуть свідчити про відсутність у аудиторських фірмах, окрім «великої четвірки», високої кореляції між розміром гонорару на проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності великих підприємств та кількістю людино-годин, необхідних для якісного виконання таких завдань. За даними проведеного спостереження зазначене може свідчити про відсутність у аудиторських фірмах, що не входять до мереж, прозорості ціноутворення аудиторських послуг [29].

Євроінтеграційний розвиток аудиту в нашій державі неможливий без покращення умов ринку аудиторських послуг, на якому б якісна робота спеціалістів з аудиту була б оцінена за справедливою вартістю [19].

Успішний розвиток аудиту можливий за умови вирішення і такої проблеми як проблема сучасного аудитора та довіри до нього. Питання вибору аудитора – це питання довіри. Тобто перед тим як клієнт вирішить надати інформацію аудитору, він повинен бути впевнений, що в аудитора є відповідний рівень знань та компетенції, щоб провести якісний аudit фінансової звітності, а також можливість зберегти конфіденційність, тобто

впроваджені політики та процедури в цій сфері. Це, звичайно, пов'язано з професіоналізмом аудитора та юридичним захистом його діяльності.

Як було зазначено раніше, від якості наданих аудиторських послуг залежить довіра користувачів фінансової інформації та майбутніх іноземних інвесторів. Питання належного рівня якості аудиторських послуг висвітлюється у Звіту з моніторингу. За даними якого майже 86 % САД від загальної кількості САД, щодо яких Інспекцією з контролю якості ОСНАД було проведено перевірку, мали хоча б один недолік запровадженої ними системи контролю якості. Найбільш розповсюджені недоліки функціонування внутрішньої системи контролю якості САД стосуються наступного:

- 1) неефективністю моніторингу контролю якості, недотриманням вимог щодо його періодичності, своєчасності проведення та повноти;
- 2) недостатньою увагою САД до виправлення недоліків, які були встановлені моніторингом контролю якості;
- 3) недостатнім рівнем забезпечення об'єктивності осіб, відповідальних за огляди контролю якості та/або виконання моніторингу;
- 4) недоліками застосованої методології аудиту фінансової звітності, включаючи підходи до оцінювання ризиків суттєвого викривлення, а також визначення дій аудитора у відповідь на оцінені ризики;
- 5) недотриманням вимог щодо завершення формування остаточних файлів із виконаних завдань, недостатнім забезпеченням безпечної зберігання, цілісності і відновлюваності аудиторської документації;
- 6) недостатнім рівнем відслідковування завантаженості партнерів із завдань та реагування на таку завантаженість для недопущення зниження якості надання аудиторських послуг;
- 7) недосконалістю запровадженої системи оцінювання та винагороди персоналу САД, включаючи оцінювання і винагороду партнерів із завдань, яка б стимулювала перш за все прихильність всіх категорій працівників до якості;

8) відсутністю достатніх заходів моніторингу у сфері безперервного навчання персоналу, недотриманням окремих політик щодо навчання та підвищення кваліфікації персоналу;

9) недостатнім контролем за процесом щорічного підтвердження персоналом політик та процедур щодо незалежності, повідомлення працівників САД з політиками і процедурами з контролю якості та змін до них;

10) недостатністю заходів САД для ідентифікації та оцінки конфлікту інтересів від надання неаудиторських послуг, зокрема щодо послуг, які надають його пов'язаними сторонами.

Одним з актуальних векторів розвитку аудиту в Україні та причиною недоліків в якості аудиту є недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів. Вимоги до атестації аудиторів з прийняттям Закону про аudit розширилися до складання теоретичних іспитів за 14 напрямами та одного кваліфікаційного іспиту, а також проходження практичної підготовки із провадження аудиторської діяльності шляхом працевлаштування/стажування у суб'єкта аудиторської діяльності не менше трьох років. Окрім цього, особа, яка має вищу освіту та досвід роботи на посадах бухгалтера, ревізора, юриста, фінансиста, економіста, асистента (помічника) аудитора не менше 15 років, або має досвід роботи на зазначених посадах не менше семи років та пройшла стажування, може бути атестована лише за результатами кваліфікаційного іспиту.

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України існує ризик поглиблення дефіциту аудиторських кадрів, що потребує спрощення процедури входження аудиторів до професії. З цією метою були послаблені атестаційні вимоги до кандидатів в аудитори. Так, тимчасово, аудиторами за результатами кваліфікаційного іспиту можуть стати особи, які мають вищу освіту та досвід роботи у сфері бухгалтерського обліку, ревізії, права, фінансів, банківської справи, економіки або аудиту не менше трьох років, а також особи, які включені до публічних реєстрів аудиторів країн - членів Європейського

Союзу, Великої Британії, Сполучених Штатів Америки, Канади, Австралії та Японії.

При цьому, за даними Звіту з моніторингу, поступово зростає кількість аудиторів, які мають сертифікати (дипломи), які свідчать про високий рівень знань з МСФЗ. Окрім цього, 15 листопада 2022 року на щорічному засіданні Ради Міжнародної федерації бухгалтерів (далі – МФБ; переклад абревіатури IFAC, англійською: International Federation of Accountants) Аудиторська палата Україні набула статусу асоційованого члена IFAC, що сприяє підвищенню престижу та довіри до діяльності українських аудиторів у світі.

Аудиторські послуги в Україні розвиваються швидкими темпами, хоча і існують певні проблеми, пов'язані, зокрема, з впливом негативних факторів та наслідків дії воєнного стану. Розв'язання вищезазначених проблемних питань надасть змогу підвищити конкурентоспроможність вітчизняних фірм, сприятиме формуванню у громадськості впевненості у високій професійній компетентності аудиторів та підвищить інвестиційну привабливість національної економіки у післявоєнний період.

2.2 Нормативно-правове регулювання аудиторської перевірки

Аудиторська діяльність відповідно до чинного законодавства України підлягає регулюванню з боку держави. Нормативно-правове забезпечення аудиту розглядається як сукупність нормативно-правових актів найвищої влади, Аудиторської палати України, Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, інших відомств і кожної окремої аудиторської фірми. Ці нормативно-правові акти мають певну ієрархічну послідовність. Рівні нормативно-правового регулювання аудиту в Україні відображені на рис. 2.1.

Основоположним в цьому питанні є Закон України «Про аudit фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII, яким встановлюються правові засади аудиту фінансової звітності та здійснення аудиторської діяльності, відповідні вимоги до аудитора та аудиторської фірми,

умови забезпечення якості аудиторських послуг та особливості професійної відповідальності аудиторів. окрім нього, праворегулюючими нормативними документами є Господарський кодекс України (далі - ГКУ), Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (далі – МСА), Положення, що приймаються Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю та Аудиторською палатою України, а також внутрішньофірмові стандарти та положення аудиторської фірми.

Рис. 2.1. Нормативно-правове регулювання аудиту

I рівень є законодавчим. Найвищу юридичну силу має Конституція України, на основі якої приймаються всі інші закони та законодавчі акти.

Кодексом, яким, в першу чергу, регулюється аудиторська діяльність, є Господарський кодекс України. Відповідно до ст. 362 ГКУ аудиторська діяльність – це незалежна професійна діяльність аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, зареєстрованих у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, з надання аудиторських послуг, яка регулюється ГКУ, законом про аудиторську діяльність та іншими прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами. Окрім ГКУ, аудиторська діяльність регулюється Податковим кодексом України, Цивільним кодексом України, Кодексом законів про працю України тощо.

II рівень правового забезпечення представлений Законом України № 2258, яким встановлюються правові засади аудиту фінансової звітності, а також здійснюється регулювання відносин, що виникають при провадженні аудиторської діяльності.

III рівень – рівень стандартів аудиту. Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» аудитори в своїй діяльності повинні використовувати МСА, оприлюднені державною мовою на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту, який забезпечує їх актуалізацію. При цьому центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту, тобто Міністерство фінансів України, має право визначити дату, з якої застосовуватимуться міжнародні стандарти аудиту. Аудиторські стандарти формують єдині базові нормативні вимоги до якості й надійності аудиту, що забезпечують дотримання певного рівня гарантії результатів перевірки. [30]

Окрім МСА, до третього рівня нормативного забезпечення аудиту, належить Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) (далі – Міжнародний кодекс етики), виданий Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів, в якому визначаються основоположні принципи етики професійних бухгалтерів, що

відображають визнання професією своєї відповідальності за захист суспільних інтересів, та встановлюється стандарт поведінки професійного бухгалтера. Аудитор в контексті Міжнародного кодексу етики є професійним бухгалтером в публічній практиці, тому на аудиторів також поширюються вимоги цього кодексу. Потрібно зауважити, що окремі частини кодексу присвячені питанням незалежності при наданні послуг з аудиту, огляду або надання впевненості.

IV нормативно-правовий рівень представлений положеннями та рішеннями, що приймаються ОСНАД та АПУ. Відповідно до Закону № 2258 на ОСНАД покладено здійснення функції нагляду, а саме за: реєстрацією аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, впровадженням міжнародних стандартів аудиту, контролем за атестацією аудиторів та безперервним навчанням аудиторів, які здійснюють обов'язковий аudit фінансової звітності, контролем якості аудиторських послуг, дисциплінарними провадженнями щодо аудиторів та застосування стягнень. Аудиторською палатою України здійснюється реєстрація аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, участь у проведенні експертизи законопроектів і нормативно-правових актів з питань аудиторської діяльності, узагальнення інформації про практику застосування міжнародних стандартів аудиту, забезпечення захисту професійних прав аудиторів та їх представлення у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування тощо. Таким чином, рішення та положення, видані ОСНАДом та АПУ, забезпечують високу якість аудиторської діяльності та захист інтересів суб'єктів аудиторської діяльності.

V рівень нормативно-правового забезпечення характеризується внутрішніми нормативними документами аудиторської фірми у формі внутрішньофірмових положень, стандартів, порядків та регламентів. Такі документи визначають принципи, методи, прийоми та способи, конкретний алгоритм розрахунків та дій аудитора у відповідних професійних ситуаціях на різних етапах надання аудиторських та інших послуг, що потребують застосування професійного судження.

Висновки до розділу 2

Аудит виступає одним з найкращих способів підтвердження даних фінансової інформації, що необхідна не тільки для підприємства, але й для потенційних інвесторів, постачальників, кредиторів, акціонерів, та інших користувачів. Виконуючи суспільно необхідну роль, до аудиту ставляться відповідні вимоги, особливо щодо його якості.

Насьогодні актуальними векторами розвитку аудиту в Україні залишаються:

- 1) розробка науково-методичної бази щодо питань аудиту;
- 2) недостатній досвід аудиторської діяльності порівняно з іншими європейськими країнами;
- 3) відсутність типових форм документів з аудиту;
- 4) відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту;
- 5) недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів;
- 6) відсутність єдиної, загальноприйнятої, обґрунтованої економічно методики розрахунку цін за аудиторські послуги.

Основоположним в нормативно-правовому регулюванні аудиторської діяльності є Закон України «Про аudit фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII, яким встановлюються правові засади аудиту фінансової звітності та здійснення аудиторської діяльності, відповідні вимоги до аудитора та аудиторської фірми, умови забезпечення якості аудиторських послуг та особливості професійної відповідальності аудиторів. Окрім нього, праворегулюючими нормативними документами є Господарський кодекс України, Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, Положення, що приймаються Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю та Аудиторською палатою України, а також внутрішньофірмові стандарти та положення аудиторської фірми.

Аудиторська перевірка складається з 4 основних етапів: підготовчий, проміжний, основний, заключний, - кожен з яких повинен бути здійснений у суворій відповідності до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Структура МСА складена таким чином, що зрозумілим є використання конкретних стандартів на відповідних етапах проведення перевірки або при певних обставинах.

На першому, підготовчому етапі аудиту, відбувається безпосереднє прийняття клієнта та завдання з аудиту, результатом якого є підписаний договір на надання аудиторських послуг. Після виконання всіх необхідних дній, пов'язаних з підготовчим етапом, аудитором проводиться планування перевірки. Планування аудиту передбачає розробку загальної стратегії аудиту та плану для відповідного аудиторського завдання. Процес планування здійснюється протягом усього періоду аудиту, оскільки планування характеру, часу й обсягу конкретних подальших аудиторських процедур напряму залежить від результатів виконання процедур оцінювання ризиків.

Основний етап аудиторської перевірки полягає в розробці та виконанні аудиторських процедур, на основі яких будуть отримані аудиторські докази у достатньому обсязі, що дадуть змогу аудитору сформулювати обґрунтовані висновки, на яких ґрунтуються аудиторська думка.

На заключному етапі проведення аудиту складається Звіт незалежного аудитора (аудиторський висновок), в якому аудитор повинен сформувати думку щодо того, чи фінансова звітність складена у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосованої концептуальної основи фінансового звітування.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

3.1 Організація процесу аудиторської перевірки та її інформаційного забезпечення

Під інформаційним забезпеченням аудиторської діяльності можна розуміти певним чином упорядковану сукупність інформації, яка формується і використовується на різних стадіях процесу аудиту. Найпотрібнішою інформацією, що є основою інформаційного забезпечення аудиту, є фінансова інформація, яку можна отримати з даних бухгалтерського обліку, внутрішньогосподарського контролю, фінансової, податкової, управлінської і статистичної звітності. Проте, в аудиті використовують не тільки фінансову, а й нефінансову інформацію. Для об'єктивної оцінки фінансового стану підприємства, визначення ефективності використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів на виробництві аудиторові часто доводиться вивчати особливості організації і технологій виробництва суб'єктів перевірки, використовувати матеріали контрольних обмірів, лабораторних аналізів тощо [33].

В аудиторській діяльності використовується та має важливу роль інформація, отримана із зовнішніх джерел, таких як: банків, страхових компаній, контрагентів, аудиторських і юридичних фірм, - оскільки така інформація не контролюється підприємством, а відповідно забезпечує вищий рівень надійності отриманих на основі неї аудиторських доказів. Окрім цього, важливе місце у формуванні інформаційної бази аудиту займає законодавча, планово-нормативна та довідкова інформація. В аудиті також використовуються матеріали попередньої аудиторської перевірки, акти перевірок податкових органів, державних аудиторів, соціальних фондів тощо.

В процесі аудиторської перевірки організація її інформаційного забезпечення є важливим питанням для уваги, оскільки супроводжує аудитора від початку до закінчення виконання завдання.

На склад, структуру і обсяг інформаційного забезпечення впливають стадії (етапи) процесу аудиторської перевірки. Аудит часто виконують не один, а декілька аудиторів у складі групи із завдання на чолі з партнером із завдання, що зумовлює систематизацію інформаційного забезпечення в розрізі стадій процесу аудиторської перевірки. Наприклад, вибір нового клієнта, ознайомлення з його бізнесом, узгодження умов договору здійснюється керівником аудиторської фірми, а безпосередньо аудит проводиться групою аудиторів під керівництвом партнера із завдання. Тому в залежності від етапу процесу аудиту буде змінюватися його інформаційне забезпечення.

Аудитор, починаючи перевірку, повинен бути забезпечений законодавчо-нормативною базою, яка за своєю суттю поділяється на дві групи. Першою частиною є нормативно-правова база, що формується аудиторською фірмою відповідно до вимог МСА ще до прийняття завдання, тобто на підготовчому етапі. Це нормативно-правове забезпечення діяльності аудиторів: внутрішньофірмові стандарти аудиту, посадові інструкції й методичне забезпечення з проведення аудиту, що розроблені фірмою та базуються на положеннях кодексів та законів України, МСА. До цієї групи також відноситься Кодекс етики та накази по аудиторській фірмі (про прийняття завдання з аудиту до виконання, про формування аудиторської групи, про призначення керівника аудиторської перевірки, про призначення відповідального за огляд контролю якості). Самостійно розроблена нормативна база є незмінною для усіх видів завдань, отже стає основою для початку робіт за договором. Змінною, другою, частиною нормативно-правового інформаційного забезпечення є інформація стосовно підприємства-клієнта, тобто вона буде відрізнятися залежно від виду діяльності суб'єкта господарювання, його організаційно-правової форми, особливостей підприємства та форми ведення бухгалтерського обліку, застосованої концептуальної основи фінансової звітності тощо.

Аудитори збирають необхідну інформацію стосовно можливості продовження діяльності підприємства у найближчому майбутньому, здійснюють експрес-аналіз показників фінансової звітності, роблять запит управлінському персоналу стосовно власної оцінки припущення безперервності діяльності. [34] На етапі планування продовжується формування інформаційно-аналітичного забезпечення аудиту шляхом розробки програми та плану аудиту.

На основному етапі перевірки інформаційна база перевірки доповнюється результатами фундаментальної діагностики. Найхарактернішими джерелами інформації, які використовують на цій стадії перевірки, є: МСА, первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку та звітність, нормативно-довідкове забезпечення процедур аудиту, довідки, листи, отримані від третіх осіб, письмове пояснення посадових осіб тощо.

На завершальній стадії аудитор здійснює оцінку отриманих результатів перевірки (аудиторських доказів) на основі сформованого інформаційно-аналітичного забезпечення на попередніх етапах перевірки та складає Звіт незалежного аудитора і, відповідно, акт виконаних робіт. Джерелами інформації для завершальної стадії аудиту служать МСА, робочі документи аудитора, висновки експертів та інші матеріали, що характеризують об'єкти аудиторської перевірки.

Потрібно зазначити, що інформаційне забезпечення аудиту розширюється за рахунок використання методів вибіркового дослідження, а також визначення й оцінки аудиторського ризику [33].

Інформаційне забезпечення аудиту знаходить своє відображення в документації аудитора, що являє собою робочі документи, які складаються аудиторами та для аудитора, або які отримані та зберігаються аудитором у зв'язку з проведенням аудиту. Документування аудиту регулюється МСА 230 «Аудиторська документація» та іншими МСА. За вимогами МСА 230 аудитор повинен обов'язково документувати усі етапи та процедури, здійснені в процесі перевірки, забезпечувати документальне оформлення інформаційних джерел,

які використовуються як аудиторські докази та слугують обґрунтуванням незалежної думки аудитора про достовірність перевіrenoї фінансової звітності.

Згідно з МСА 230 аудиторська документація – записи виконаних аудиторських процедур, відповідних отриманих аудиторських доказів та висновків, яких дійшов аудитор (іноді також вживають такі терміни, як «робочі документи» або «робоча документація»). Іншими словами – це всі записи, зроблені аудитором у процесі планування та здійснення перевірки, надані документальні підтвердження підприємством-клієнтом та третіми особами, занотовані матеріали співбесід, усного опитування, огляду а також матеріали узагальнення даних аудиту і висловлення думки про фінансову звітність [35]. Відповідно до Закону № 2258 робочі документи аудитора - документи в електронній або паперовій формі та записи в електронній або паперовій формі, зроблені аудитором під час планування, підготовки і надання аудиторських послуг, в яких міститься вся інформація, яку аудитор вважає важливою для правильного виконання перевірки, а також розкриваються використані процедури, тести, отримана інформація і висновки, до яких дійшов аудитор у результаті проведення аудиту. Згідно з Законом № 2258 суб'єкт аудиторської діяльності зобов'язаний забезпечити складання аудитором, ключовим партнером з аудиту, який виконує завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності, робочих документів аудитора для кожного завдання.

У відповідності до Положення з контролю якості аудиторських послуг ТОВ «Аудиторська фірма «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» робочі документи аудитора підлягають розподілу на постійні та поточні файли.

До переліку документів, що ведуться постійно (постійні файли) відносяться:

- 1) копії установчих документів і статуту;
- 2) копії або витяги з контрактів (договорів);
- 3) копії або витяги з протоколів збору акціонерів (учасників) з питань, що пов'язані з аудитом;
- 4) фінансові та аудиторські звіти (висновки) за попередні роки;

- 5) інформацію про власників та найвищий управлінський персонал;
- 6) розташування виробничих потужностей;
- 7) інформацію про галузь та характер діяльності клієнта (включно зі статтями в журналах та газетах, інформації з інтернету);
- 8) копії проспектів емісії та інших документів, які відносяться до випуску акцій;
- 9) копії реєстраційних свідоцтв;
- 10) копії ліцензій;
- 11) договорів оренди, про страхування, про надання позик тощо;
- 12) про підприємство та його діяльність - історія підприємства, основні види його діяльності та розміщення дочірніх підприємств і філій;
- 13) публікацій, що стосуються галузі (статті, професійні журнали, звіти, офіційна статистика);
- 14) перелік відкритих банківських рахунків, схема організації управління, характеристика особливостей бухгалтерського обліку і контролю, схеми послідовності операцій;
- 15) перелік пов'язаних сторін;
- 16) копії договорів на проведення аудиторських перевірок;
- 17) накази про облікову політику;
- 18) листування;
- 19) інші документи, які відносяться до діяльності клієнта.

Документи «постійного» аудиторського файлу повинні бути проіндексованими, та з метою актуалізації та оновлення розміщуватися в окремій теці.

Склад постійної інформації про клієнта не залежить від виду здійснюваного аудиту. Склад постійної інформації поновлюється за наявності змін у ній. Відповідальним за перевірку актуального стану інформації підприємств, що перевіряються, є керівник перевірки.

Перевірка актуальності інформації, що знаходиться в постійному файлі, проводиться щороку, про що складається відповідний робочий документ.

До поточних документів (поточних файлів) відносяться аудиторські адміністративні документи з управління перевіркою та документи з аудиторською інформацією.

Аудиторські адміністративні документи з управління перевіркою включають:

- документи про призначення аудиторів та їх асистентів, бухгалтерів-експертів на кожну перевірку;
- документи, що складаються на етапі планування аудиту.

В документах аудиторської інформації, міститься інформація по основним питанням перевірки, записи про виконані аудиторські процедури, зібрана у ході перевірки доказова інформація та рішення, що прийняті за результатами перевірки. До складу робочих документів входять також копії регистрів синтетичного і аналітичного обліку клієнта.

Поточні робочі документи класифікуються по розділам аудиту, згідно затвердженого керівником аудиторської фірми загального плану аудиту.

Робочі документи зберігаються на паперових носіях, формуються в папки окремо за роками та кодифікуються. В окремих випадках робочі документи зберігаються в вигляді електронних файлів.

При заповненні робочих документів аудитори і їх помічники, бухгалтери-експерти повинні дотримуватися вимог стосовно їх змісту, оформлення та схоронності. До числа таких вимог входить:

- 1) своєчасність оформлення;
- 2) чіткість і ясність викладання інформації;
- 3) акуратність заповнення;
- 4) наявність обов'язкових реквізитів (назва документа; назва аудиторської фірми; назва підприємства, що перевіряється; період перевірки; вид аудиторських процедур; індекс робочого документу, опис аудиторської вибірки (якщо вона застосувалася), номер бухгалтерського рахунку та його опис; зміст документа; П.І.Б. та підпис виконавця і особи, що перевіряла виконану роботу);

5) забезпечення схоронності.

Для систематизації робочих документів та забезпечення оперативного доступу до них здійснюється кодифікація робочих документів.

3.2 Характеристика впровадженої системи контролю якості на ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ»

Аудиторська фірма надає високоякісні послуги, що досягається завдяки дотриманню високих стандартів якості, впровадженню та дотриманню працівниками фірми безперервного професійного навчання та їх постійної мотивації з боку керівництва.

Висока якість робіт гарантується системою внутрішньо фіrmових аудиторських стандартів АФ "ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ", що розроблені на підставі МСА та Закону № 2258.

Положенням ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ» з контролю якості аудиторських послуг встановлюються політики та процедури контролю якості розроблені відповідно до Міжнародного стандарту контролю якості 1 «Контроль якості для фірм, що виконують аудит та огляд історичної фінансової інформації, а також інші завдання з надання впевненості, та надають супутні послуги» (далі - МСКЯ 1).

МСКЯ 1 вимагає від аудиторської фірми встановити та підтримувати таку систему контролю якості, яка б надавала достатню впевненість в тому, що компанія та її персонал дотримуються вимог професійних стандартів, застосовних законодавчих і нормативних вимог, а надані аудиторські звіти відповідають конкретним обставинам.

Система контролю якості ТОВ АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ» складається із політик, розроблених з метою дотримання вимог МСКЯ 1, та процедур, необхідних для здійснення та моніторингу відповідності роботи аудиторської фірми цим політикам.

Система контролю якості, що застосовується в ТОВ АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ», включає основні елементи, що представлені на рис. 3.1.

Рис. 3.1. Основні елементи системи контролю якості ТОВ АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

[Складено за 1-2]

Елементи контролю якості застосовуються до всіх аудиторських послуг, що надаються аудиторською фірмою.

Система контролю якості на ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» складається із двох складових:

1. Формалізація: Положення з контролю якості аудиторських послуг; інші накази та положення, що містять опис політики й процедур контролю;
2. Фактичне впровадження: практичне виконання процедур, передбачених документами по контролю якості та моніторинг відповідності системи контролю.

Положенням встановлюється:

- політика та процедури контролю якості для підвищення внутрішньої культури та розуміння персоналом того, що якість — це основне при виконанні завдання;

- зазначення того, що кожен співробітник несе персональну відповіальність за якість, що від кожного з них очікують, що вони будуть діяти у відповідності до затвердженої політики та процедур;
- зазначення важливості зворотного зв'язку від персоналу щодо системи контролю якості [36].

Директор ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» несе повну особисту відповіальність за розробку, організацію, впровадження та підтримання ефективного функціонування такої системи контролю якості, яка відповідає чинним вимогам професійних стандартів. Okрім цього, директор здійснює періодичну перевірку системи контролю якості та повсякчасне забезпечення гарантій актуальності такої системи.

Система внутрішнього контролю якості на аудиторській фірмі формується згідно наступних принципів:

- робота має бути проведена відповідно до професійних стандартів, нормативних і законодавчих вимог;
- важливі питання повинні бути своєчасно порушенні для подальшого розгляду;
- повинні мати місце відповідні консультації з питань якості.
- природа, час та розміри проведеної роботи мають бути правильно оцінені й адекватні завданню;
- зроблені висновки мають відповідати виконаній роботі, бути належно задокументовані і перевірені;
- цілі аудиторських процедур мають бути досягнуті, а зобов'язання перед клієнтом — виконані.

Директор ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» зобов'язується показувати персоналу приклад щодо якості надання послуг. Цей приклад зазвичай демонструється діями керівника та відповідними настановами персоналу. Такі дії та настанови мають підкреслювати важливість:

- а) виконання роботи відповідно до вимог професійних стандартів;
- б) дотримання застосованої політики та процедур контролю якості фірми;

в) надання висновків (звітів), що відповідають умовам завдання.

Відповідно до внутрішніх правил, затверджених Положенням з контролю якості, фахівці аудиторської фірми повинні поважати конфіденційність інформації, отриманої в результаті професійних та ділових стосунків, і не розголошувати таку інформацію третім сторонам без належних та визначених повноважень, якщо немає юридичного чи професійного права для розголошення цієї інформації. На ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» затверджений перелік конфіденційної інформації, що представлений в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Перелік інформації, що становить конфіденційну таємницю на
ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

Сфера діяльності	Комерційна таємниця організації-замовника	Комерційна таємниця АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»
1	2	3
Виробництво	Відомості про структуру виробництва, виробничі потужності, типи та розміщення устаткування, запаси сировини, комплектуючих матеріалів, готової продукції.	
Управління	Відомості про застосувані методи управління організацією. Відомості про підготовку, прийняття й виконання рішень керівництва організації з комерційних, організаційних, виробничих, науково-технічних і інших питань.	Відомості про застосувані методи управління на фірмі. Відомості про підготовку, прийняття й виконанні рішень керівництва фірми з комерційних, організаційних та інших питань.
Плани	Відомості про плани розширення або згортання виробництва різних видів продукції, надання послуг та іх техніко-економічних обґрунтувань. Ті ж відомості про плани інвестицій, закупівель і продажів.	
Ціни	Відомості про методи розрахунків, структуру, рівні цін на продукцію, послуги та розміри знижок.	
Технологія	Відомості про особливості технологій, що використовуються і розробляються, та специфіку їх застосування.	

Продовж. табл. 3.1

1	2	3
Фінанси	Відомості про фінансову звітність організації. Відомості, що містяться в бухгалтерських реєстрах організації. Відомості про рух грошових коштів та фінансові операції організації. Відомості про стан банківських рахунків організації та здійснених операціях. Відомості про рівень доходів організації. Відомості про боргові зобов'язання організації.	Відомості, що містяться в бухгалтерських реєстрах. Відомості про стан банківських рахунків фірми та здійснених операціях. Відомості про рівень доходів фірми. Відомості про боргові зобов'язання фірми.
Партнери	Відомості про внутрішніх і закордонних замовників, підрядників, постачальників, клієнтів, споживачів, покупців, компаньйонів, спонсорів, посередників та інших партнерів ділових відносин підприємства, а також про його конкурентів, які не містяться у відкритих джерелах (довідниках, каталогах і ін.).	Систематизовані відомості про клієнтів та інших партнерів ділових відносин фірми, а також про конкурентів, які не містяться у відкритих джерелах (довідниках, каталогах і ін.).
Контракти	Відомості про контракти, що укладені організацією. Відомості, умови конфіденційності яких встановлені в договорах, контрактах, угодах і інших зобов'язаннях організації.	Відомості про контракти, що укладені фірмою. Відомості, умови конфіденційності яких установлені в договорах, контрактах, угодах і інших зобов'язаннях фірми.
Переговори		Відомості про підготовку й результати проведення переговорів з діловими партнерами фірми.
Техніка		Відомості про стан програмного та комп'ютерного забезпечення.
Аудиторська документація		Робочі документи (записи на папері чи електронних або інших носіях інформації виконаних аудиторських процедур, отриманих доречних аудиторських доказів і висновків, яких дійшов аудитор під час аудиту), складені за результатами виконання завдання з аудиту та інших сукупних послуг.

[Складено за 36]

У разі заміни аудиторської фірми іншим суб'єктом аудиторської діяльності з надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності, ТОВ АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» має надати суб'єкту аудиторської діяльності, з яким укладено договір про надання відповідних послуг, доступ до відповідної інформації щодо такої юридичної особи та останнього аудиту її фінансової звітності.

ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» в цілому, і кожен із співробітників зокрема, повинні дотримуватись вимог Міжнародного кодексу етики. Обов'язковими для застосування та дотримання співробітниками фірми є вимоги професійної етики, передбачені Законом № 2258, іншими нормативними документами, які регулюють питання етичних вимог.

При виконані обов'язків, покладених на аудиторську фірму Законом № 2258, кожний працівник ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» зобов'язаний при наданні аудиторських послуг забезпечити етичну професійну поведінку із дотриманням пріоритету суспільних інтересів, загальних норм моралі, принципів незалежності та об'єктивності, професійної компетентності, конфіденційності та професійної таємниці.

Висновки до розділу 3

Інформаційне забезпечення аудиту знаходить своє відображення в документації аудитора, що являє собою робочі документи, які складаються аудиторами та для аудитора, або які отримані та зберігаються аудитором у зв'язку з проведенням аудиту.

У відповідності до Положення з контроллю якості аудиторських послуг ТОВ «Аудиторська фірма «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» робочі документи аудитора підлягають розподілу на постійні та поточні файли, які зберігаються на паперових носіях, формуються в папки окремо за роками та кодифікуються.

Оцінка аудиторського ризику та його компонентів на пряму впливає, як на визначення кількості відібраних елементів при вибірковому методі тестування, так і на розрахунок рівня суттєвості. Взаємозв'язок між аудиторським ризиком, показником суттєвості та обсягом вибірки встановляються та прослідковується в МСА, проте методика їх розрахунку та залежності встановлюється на основі професійного судження аудитора.

В результаті перевірки з контролю якості аудиторських послуг ОСНАД ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» були надані рекомендації щодо уdosконалення системи контролю якості, одна з яких стосувалася встановлення у внутрішньофірмових стандартах аргументованого взаємозв'язку між оцінкою аудиторського ризику, показником суттєвості та обсягом вибірки, оскільки попередній варіант взаємозв'язку був оснований на професійному судженні аудитора.

Грунтуючись на наданих рекомендаціях об'єкту дослідження в результаті перевірки з контролю якості, аналізу розповсюджених порушень при перевірках контролю якості інших САД, а також враховуючи перегляд МФБ стандартів, що стосуються оцінки ризиків суттєвого викривлення та виконання дій у відповідь на оцінені ризики, шляхами уdosконалення проведення аудиторської перевірки є:

- розробка, уdosконалення та впровадження аудиторських процедур, що стосуються ідентифікації та оцінки ризиків суттєвого викривлення на рівні фінансової звітності та на рівні тверджень;
- розробка, уdosконалення та впровадження аудиторських процедур, що стосуються тестування заходів внутрішнього контролю, в т. ч. в IT-середовищі;
- встановлення обґрунтованого взаємозв'язку між оцінкою аудиторського ризику, показником суттєвості та обсягом вибірки.

З метою оцінки невід'ємного ризику аудитору необхідно провести оцінку ймовірності настання та величини потенційного викривлення щодо відповідного твердження. Пропонується проводити їх оцінку у відсотковому діапазоні значень від 0 до 100. Також пропонується проводити класичну

класифікацію невід'ємного ризику на високому, середньому або низькому рівнях, що буде використана в подальших розрахунках обсягу вибіркового тестування.

З метою оцінки ризику контролю на рівні тверджень на етапі отримання розуміння компоненту системи внутрішнього контролю "контрольні процедури" пропонується складати узагальнюючий робочий документ, в якому буде зазначатися перелік виявлених заходів контролю, щодо яких встановлений факт їх впровадження та попередньо оцінена здатність окремо або в сукупності з іншими засобами контролю ефективно запобігти або виявити і вправити ймовірні ризики суттєвого викривлення. Виявлення та оцінку заходів контролю ІТ-середовища пропонується проводити в окремому РД. Оцінений ризик контролю пропонується класифікувати на високому, середньому або низькому рівнях, що буде використано в подальших розрахунках обсягу вибіркового тестування.

Оцінку кількості елементів, які необхідно відібрати для перевірки, тобто обсяг вибірки, пропонується проводити на основі визначеного рівня аудиторського ризику та його компонентів, результатів тестування ефективності системи внутрішнього контролю з урахуванням визначеного на етапі планування рівня суттєвості виконання та наявності індивідуально-суттєвих елементів. В ході розрахунку суттєвості пропонується встановити залежність між оціненим ризиком суттєвого викривлення та показником суттєвості для виконання аудиторських процедур (або суттєвість виконання, робочий рівень суттєвості, робоча суттєвість). Також пропонується змінити підхід щодо відбору показника для визначення загальної суттєвості. Аудитором повинна бути розглянута низка факторів, які слід ураховувати під час вибору показників: особливості суб'єкта господарювання та галузь, в якій він працює, та чи орієнтовані користувачі на окремі статті фінансової звітності; відносна мінливість показників.

Пропонується встановити залежність та обґрунтований взаємозв'язок між оціненим рівнем аудиторського ризику та обсягом вибірки на етапі визначення

коєфіцієнту надійності. Пропонується розробити та ввести в дію таблиці значень коєфіцієнту надійності у відповідності до оціненого рівня аудиторського ризику та його компонентів, а також розрахованого на його основі рівня довіри. Окрім цього, при визначенні коєфіцієнту надійності пропонується враховувати стратегію аудитора щодо тестування ефективності системи внутрішнього контролю.

Внесення змін у Положення про контроль якості ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» та розроблені робочі документи аудитора при їх впровадженні, нададуть змогу виконати рекомендації ОСНАД та актуалізувати аудиторську документацію до змін, внесених МФБ в МСА, а також впровадити ризик-орієнтований підхід при проведенні аудиту.

ВИСНОВКИ

Одним із важливих інструментів розвитку міжнародних відносин є забезпечення впевненості у складеній фінансовій інформації для користувачів різних рівнів, що надається шляхом проведення аудиту.

У першому розділі дипломної роботи було розглянуто особливості функціонування аудиторської фірми «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» в сучасних умовах господарювання. Проведено фінансовий аналіз аудиторської фірми, як суб'єкта господарювання, а також аналіз професійної діяльності фірми, як суб'єкта аудиторської діяльності. За даними фінансової та професійної звітності, було проаналізовано інформацію, завдяки розрахунку коефіцієнтних показників ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності та ефективності аудиторської діяльності. ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» провадиться ефективна господарська діяльність, що характеризується отриманням стабільного рівня доходу впродовж 2019-2021 років, зростанням ефективності використання кадрового потенціалу та збільшенням рівня отриманого прибутку.

Другий розділ був направлений на аналіз сутності та ролі аудиту в сучасних умовах, а також дослідження його нормативно-правового регулювання. Виокремлено процес аудиторської перевірки на 4 основні етапи. Проаналізовано структуру МСА та розглянуті особливості методики проведення аудиту відповідно до них.

Третій розділ магістерської роботи присвячений вивченню результатів перевірки з контролю якості аудиторських послуг ОСНАД ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» та аналізу розповсюджених порушень при перевірках контролю якості інших суб'єктів аудиторської діяльності. Охарактеризовано процес інформаційного забезпечення аудиторської перевірки на досліджуваному підприємстві. Okрім цього, проаналізовано впроваджену систему контролю якості на аудиторській фірмі та зміни, що внесені у професійні стандарти аудиту.

Грунтуючись на наданих рекомендаціях об'єкту дослідження в результаті перевірки з контролю якості, аналізу розповсюджених порушень при перевірках контролю якості інших САД, а також враховуючи перегляд МФБ стандартів, що стосуються оцінки ризиків суттєвого викривлення та виконання дій у відповідь на оцінені ризики, запропонованими шляхами удосконалення проведення аудиторської перевірки є:

- розробка, удосконалення та впровадження аудиторських процедур, що стосуються ідентифікації та оцінки ризиків суттєвого викривлення на рівні фінансової звітності та на рівні тверджень (трансформація в оцінку у відсоткових значеннях на основі розроблених формул);
- розробка, удосконалення та впровадження аудиторських процедур, що стосуються тестування заходів внутрішнього контролю, в т. ч. в ІТ-середовищі (використання нових шаблонів робочих документів аудитора);
- удосконалення існуючого алгоритму розрахунку рівня суттєвості та впровадження нового алгоритму розрахунку обсягу вибіркового тестування (розширення можливого переліку базових показників та факторів, що впливають на їх відбір; проведення диференціації рівнів показника в залежності від обраного показника та категорії підприємства; використання формул для розрахунків та нових шаблонів робочих документів аудитора)
- встановлення обґрутованого взаємозв'язку між оцінкою аудиторського ризику, показником суттєвості та обсягом вибірки.

Внесення змін у Положення про контроль якості ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ» та розроблені робочі документи аудитора при їх впровадженні, нададуть змогу виконати рекомендації ОСНАД та актуалізувати аудиторську документацію до змін, внесених МФБ в МСА, а також впровадити ризик-орієнтований підхід при проведенні аудиту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойко О. З чого складається якість аудиторських послуг?. Палата аудиторів і бухгалтерів України. 2018. URL: <https://www.pabu.com.ua/ua/mediacentr-3/blog-prezydenta/21-blohpresidenta/683-z-choho-skladaietsia-iakist-audytorskykh-posluh>
2. Бойко О. Як аудиторській фірмі втриматися на ринку: висновки постпандемійних реалій. Фахове видання «АУДИТОР УКРАЇНИ» № 7–8 (308–309), липень-серпень 2021 року
3. Аудит в умовах сталого розвитку: колективна монографія / за загальною редакцією проф. О. А. Петрик / О. А. Петрик, Н. В. Гойло, І. І. Матієнко-Зубенко, І. О. Мариніч, Ю. Б. Слободяник ін. К. : КНЕУ, 2021. 231 с. URL:<https://www.apu.com.ua/2019/12/16/електронний-журнал-статей-членів-апу/>
4. Мовчан О. Вплив пандемії на показники корупції та шахрайства в Європі: наслідки і шляхи їх подолання. Фахове видання «АУДИТОР УКРАЇНИ» № 9 (310), вересень 2021 року
5. Завгородній В. Трансформація аудиту під впливом технологій та умов роботи: нові виклики та способи їх подолання. Фахове видання «АУДИТОР УКРАЇНИ» № 12 (313), грудень 2021 року
6. Василюк М.М. МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ The 9th International scientific and practical conference “Study of world opinion regarding the development of science” (November 22-25, 2022) Prague, Czech Republic. International Science Group. 2022. С. 80-83. URL: https://books.google.cz/books?hl=uk&lr=&id=oDCdEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA80&ots=pzgvSKcP2S&sig=dIYHxXK9frtyMdLrh_40NgyQTo&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
7. Звіт про прозорість ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2021 рік. URL:http://finemkon.com/files/finemkon/zv_t_pro_prozor_st_f_nem_konsalt_ng_2021.pdf

8. Досьє компанії ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ». URL: https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=11634956&utm_source=pdfdossier&utm_medium=cabinet&utm_campaign=id890962/

9. Офіційний сайт Аудиторської палати України. URL: <https://www.apu.com.ua/>

10. Порядок ведення Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності : Наказ Міністерства фінансів України від 19.09.2018 № 766. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1107-18#Text>

11. Фінансова звітність ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2019 рік

12. Фінансова звітність ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2020 рік

13. Фінансова звітність ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2018 рік

14. Звіт суб'єкта аудиторської діяльності про надані послуги за ф. №1-аудит ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2020 рік

15. Звіт суб'єкта аудиторської діяльності про надані послуги за ф. №1-аудит ТОВ «АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» за 2021 рік

16. Звіт про прозорість ТОВ «Фінем-консалтинг» за 2020 рік. URL: http://finemkon.com/files/finemkon/zvit_prozorist_finem_konsalting_2020.pdf

17. Савіцький В.В. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АУДИТОРСЬКИХ ФІРМ : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук : спец. 08.00.09 бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) / САВІЦЬКИЙ ВЛАДИСЛАВ ВАЛЕНТИНОВИЧ; Державний університет «Житомирська політехніка». – Житомир, 2020. – 24 с.

18. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про аudit фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 23.10.2017 № 6016-д. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62776

19. Гнасько О. І., Поддубна Н. М. Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції // матеріали Х Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса : ОНЕУ, 2022. С. 122-123. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/11991/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%>

D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97%D0%
A8%D0%B5%D0%B2%D1%87%D1%83%D0%BA.pdf

20. Фабіянська В. Ю. Система контролю якості аудиторських фірм України як основа їх сталого розвитку // Економіка, Фінанси, Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 4. С. 132–143. URL: <http://socrates.vsau.edu.ua/repository/getfile.php/16800.pdf>

21. Бутинець Ф. Ф., Малюга Н. М., Петренко Н. І. Аудит: стан і тенденції розвитку в Україні та світі : Монографія / За заг. наук. ред. Ф. Ф. Бутинця. Житомир, ЖДТУ, 2004. 564 с.

22. Редько О. Ю. Аудит в Україні : Морфологія. Київ, ДП «Інформаналіт. Агентство», 2008. 493 с.

23. Карпенко Є.А. Якість аудиторських послуг: реалії та перспективи / Є.А. Карпенко, Ю.А. Верига // Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: сучасні виклики : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 5 – 6 жовт. 2021 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2021. – С. 175-179. URL: <http://deposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/9934>

24. Шалімова Н. С. Якість аудиту як ключовий критерій оцінки його результативності в системі соціально-економічних відносин // Бізнесінформ. 2015. № 4. С. 335–340. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2014-4_0-pages-335_340.pdf

25. Arta Limani, Arian Meta What is a high quality audit? Amcham's magazine HORIZON. URL: <https://www2.deloitte.com/al/en/pages/audit/articles/high-quality-audit.html>

26. Cohen J., Krishnamoorthy G., Wright A. Enterprise risk management and the financial reporting process: The experiences of audit committee members, CFO s, and external auditors. Contemporary Accounting Research. 2017. No 34(2). P. 1178–1209. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1911-3846.12294>

27. Семенець А. Якість аудиту: до проблеми уточнення поняття // Financial and credit activity problems of theory and practice 4, no. 39 (Вересень 10, 2021): 156–166. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3280>

28. Бондар В. П. Якість в аудиті та деякі аспекти в управлінні якістю: Вісник Київського національного університету. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. Випуск 1. 2015. С. 36-66. URL: [https://doi.org/10.26642/rbo-2015-1\(31\)-36-66](https://doi.org/10.26642/rbo-2015-1(31)-36-66)

29. Звіт з моніторингу якості ринку аудиторських послуг та конкуренції за 2019–2020 роки, ОСНАД. URL: <https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2022/08/Звіт-про-моніторинг.pdf>

30. Фабіянська В.Ю., Гуцаленко О.О. Нормативно-правове забезпечення незалежного аудиту в Україні // The scientific heritage No 45 (Budapest, Hungary, 2020). URL: <http://www.scientific-heritage.com/wp-content/uploads/2020/09/VOL-5-No-45-45-2020.pdf>

31. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг Видання 2016–2017 років Частини I, II, III. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu>

32. Посібник із застосування міжнародних стандартів аудиту під час аудиту малих та середніх підприємств, Том 1 – Основні поняття, Друге видання (2010) © 2011 Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ), за редакцією Пилипенко І. І., Редько О. Ю., Крапивко М.Л. URL: https://spilka-audit.org.ua/images/pisibnuk_1.pdf

33. Рудницький В. С. Методологія і організація аудиту [Текст] / В. С. Рудницький. – Тернопіль: «Економічна думка», 1998. – 191 с

34. Мултанівська Т. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення аудиту безперервності діяльності / Т. В. Мултанівська, М. С. Горяєва / Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 16. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/17697>

35. Інформаційний лист Комітету з контролю якості аудиторських послуг Аудиторської палати України «Синергія концентрації аудиторської документації для забезпечення якості аудиторських послуг: погляд крізь призму розбудови системи управління якістю» URL: <https://www.apu.com.ua/2019/10/07/консультації-та-корисна-інформація/>

36. Положення з контролю якості аудиторських послуг, Наказ ТОВ «Аудиторська фірма «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» № 1 від 30 червня 2018 р.

37. ISA 315 (Revised 2019), Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement. URL: <https://www.iaasb.org/publications/315-2019-1>

38. Шевченко О. РОЗВИТОК ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД ОЦІНКИ АУДИТОРСЬКОГО РИЗИКУ // ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: проблеми і можливості досягнення в Україні та світі: матеріали VI Всеукраїнської наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених, 20 жовтня 2022 р., м. Київ. – Київ : [Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля], 2022. С. 152-155

39. Рубитель О. Ризик - це вибір чи жереб? // ЛІГА.Блоги, 27.05.2020. URL: <https://blog.liga.net/user/orubitel/article/37039>

40. Веб-дискусія АПУ «МСА 315 Нові акценти ризик-орієнтованого аудиту», 04.10.2022. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tBuejfomgIQ&t=5702s>

41. Аналіз порушень суб'ектами аудиторської діяльності професійних вимог щодо якості аудиторських послуг за 2021 рік: рішення Ради Аудиторської палати України від 27.01.2022 (протокол № 79). URL: <https://www.apu.com.ua/2019/10/07/консультації-та-корисна-інформація/>

42. Інформаційний лист Ради Аудиторської палати України щодо впливу військової агресії російської федерації на фінансову звітність та аудиторські звіти. URL: <https://www.apu.com.ua/2019/10/07/консультації-та-корисна-інформація/>

43. Інформаційний лист Ради Аудиторської палати України «Розгляд аудитором безперервності діяльності під час аудиту фінансової звітності», схвалений рішенням Ради АПУ від 06.05.2022 (протокол № 86). // URL: <https://www.apu.com.ua/2019/10/07/консультації-та-корисна-інформація/>

ДОДАТКИ

Продовж. Додатку А

Номер запису в Єдиному
державному реєстрі юридичних
осіб та фізичних
осіб-підприємців про заміну
свідоцтва про державну
реєстрацію

1 224 107 0006 019251

Державний реєстратор

Борис Костюченко
КОСТЮЧЕНКО Д. В.

ВИДАНО ДОЗВІЛ № 7777	
від * 10 * 01 2008 р.	
на право виготовлення	
печаток.....	Ф.І.Ш.
(вказати кількість, тип, вид, матеріал/призначення)	
штампів.....	справа
працівник ОВС	
(підпис, прізвище) <i>Борис Костюченко</i>	
М.П.	

Додаток Б

Лінія видрізу

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
СВІДОЦТВО
платника єдиного податку

Серія А № 719115

2 3 9 4 2 9 0 5

(Код за ЄДРПОУ)

(для юридичної особи), реєстраційний номер облікової картки

платника податків або серія та

номер паспорта (для фізичної

особи – підприємця*)

1. Видане суб'єкту господарювання ТОВ АФ "ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ"

(найменування суб'єкта господарювання (для юридичної особи), прізвище,
ім'я, по батькові фізичної особи – підприємця)

2. Податкова адреса суб'єкта господарювання 49050
ДНІПРОПЕТРОВСЬК, ВУЛИЦЯ ГОГОЛЯ буд. 10 -А кв. 53

3. Дані документа, що підтверджує державну реєстрацію суб'єкта господарювання (юридичної особи або фізичної особи – підприємця відповідно до закону)
СВІДОЦТВО № 12241070006019251 ВІД 18.01.1996
(назва, номер, дата)

4. Дата (період) обрання або переходу на спрощену з « 01 » СІЧНЯ 20 12 року
систему оподаткування

5. Ставка єдиного податку 5%

6. Місце провадження господарської діяльності
ДНІПРОПЕТРОВСЬК, ВУЛИЦЯ ГОГОЛЯ буд. 10 -А кв. 53

7. Вид або види господарської діяльності 74.12.0 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку та аудиту
(номер та назва згідно з КВЕД, у зв'язку з дійсністю виробництва – також види товару (продукції), що виробляється)

Найменування органу державної податкової служби, що видав свідоцтво
ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ У ЖОВТНЕВОМУ РАЙОНІ М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА

Дата виписки свідоцтва « 24 » ТРАВНЯ 20 12 року

Дверницька Л. В.
(підпись)

(прізвище, ім'я та по батькові керівника органу державної податкової служби)

* Для фізичних осіб, які не мають свого паспорта, відсутній переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це податковий орган і мавото відміну у паспорті

СВІДОЦТВО ДІЙСНЕ ЗА НАЯВНОСТІ ДОКУМЕНТА, ЩО ПОСВІДЧУЄ ОСОБУ

Рішення АПУ
від 27.10.2016 № 332/4

Свідоцтво про включення до
реєстру аудиторських фірм
та аудиторів
№ 1368

АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ

СВІДОЩТВО

про відповідність системи контролю якості

видане

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬЮ АУДИТОРСЬКА ФІРМА «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

м. Дніпро, кол ЕДРПОУ 23942905

про те, що суб'єкт аудиторської діяльності пройшов зовнішню перевірку системи контролю якості аудиторських послуг, створеної відповідно до стандартів аудиту, норм професійної етики аудиторів та законодавчих і нормативних вимог, що регулюють аудиторську діяльність

Голова
Аудиторської палати України

№ 0635
чилине до 31.12.2021

О.В. Гачківський

А.В. Скидан

Голова Комісії Аудиторської палати України
з контролю якості та професійної етики

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ОРГАН СУСПІЛЬНОГО
НАГЛЯДУ ЗА
АУДИТОРСЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**STATE INSTITUTION
«AUDIT PUBLIC
OVERSIGHT BODY OF
UKRAINE»**

НАКАЗ

11 жовтня 2021 року

м. Київ

№ 82-кя

Про проходження перевірки з контролю якості

Відповідно до статті 40 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та Порядку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29 серпня 2019 року № 362,

НАКАЗУЮ:

1. За результатами перевірки з контролю якості аудиторських послуг визнати суб'єкта аудиторської діяльності – ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ» (код ЄДРПОУ 23942905, номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 1368) таким, що пройшов перевірку з контролю якості аудиторських послуг з обов'язковими до виконання рекомендаціями.

2. Відділу контролю Інспекції із забезпечення якості:

забезпечити відстеження виконання суб'єктом аудиторської діяльності – ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «ФІНЕМ-КОНСАЛТИНГ» обов'язкових до виконання рекомендацій, наданих за результатами проведення перевірки з контролю якості аудиторських послуг, протягом строку, визначеного для виконання обов'язкових рекомендацій;

подати висновок про результати відстеження виконання наданих за результатами проведення перевірки з контролю якості аудиторських послуг обов'язкових до виконання рекомендацій до 07 жовтня 2022 року.

3. Забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю.

4. Цей наказ набуває чинності з дня його оприлюднення на офіційному вебсайті Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

**Виконавчий директор
Інспекції із забезпечення якості**

Олег КАНЦУРОВ

Додаток Ж

ТОВ АФ ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ

Звіт про прозорість за 2021 рік

Підтвердження керівництва

Директор Барановська О.М. від імені ТОВ АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ» стверджує, що:

Система внутрішнього контролю протягом 2021 року в цілому функціонувала ефективно (включно з політиками та процедурами з безперервного навчання аудиторів та забезпечення незалежності аудиторської фірми).

Вживалися заходи щодо забезпечення незалежності, проводилися внутрішні огляди дотримання незалежності.

Але слід враховувати, що внаслідок властивих обмежень система внутрішнього контролю якості не може забезпечити абсолютну впевненість у тому, що всі випадки недотримання вимог чинного законодавства та нормативних актів будуть попереджені або виявлені.

28.04.2022

Барановська О.М.

Директор ТОВ АФ «ФІНЕМ-КОНСАЛТІНГ»

Додаток З

Перелік МСА, що стосуються контролю якості та аудиту історичної фінансової інформації

Номер стандарту	Назва стандарту
1	2
Міжнародні стандарти контролю якості (МСКЯ)	
1	Контроль якості для фірм, що виконують аудити та огляди фінансової звітності, а також інші завдання з надання впевненості і супутні послуги
АУДИТИ ІСТОРИЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
200–299	ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ТА ОБОВ'ЯЗКИ
200	Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту
210	Узгодження умов завдань з аудиту
220	Контроль якості аудиту фінансової звітності
230	Аудиторська документація
240	Відповіальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності
250	Розгляд законодавчих та нормативних актів під час аудиту фінансової звітності
260	Повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями
265	Повідомлення інформації про недоліки внутрішнього контролю тим, кого наділено найвищими повноваженнями, та управлінському персоналу
300–499	ОЦІНКА РИЗИКІВ ТА ДІЇ У ВІДПОВІДЬ НА ОЦІНЕНІ РИЗИКИ
300	Планування аудиту фінансових звітів
315	Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища
320	Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту
330	Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики
402	Положення щодо аудиту суб'єкта господарювання, що користується послугами організації, що надає послуги

Продовж. Додатку З

1	2
450	Оцінювання викривлень, виявлених під час аудиту
500–599	АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ
500	Аудиторські докази
501	Аудиторські докази – особливі положення щодо відібраних елементів
505	Зовнішні підтвердження
510	Перші завдання з аудиту – залишки на початок періоду
520	Аналітичні процедури
530	Аудиторська вибірка
540	Аудит облікових оцінок, у тому числі облікових оцінок за справедливою вартістю, та пов’язані з ними розкриття інформації
550	Пов’язані сторони
560	Події після звітного періоду
570	Безперервність діяльності
580	Письмові запевнення
600-699	Використання роботи інших фахівців
600	Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)
610	Використання роботи внутрішніх аудиторів
620	Використання роботи експерта аудитора
700–799	Аудиторські висновки та звітування
700	Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності
701	Повідомлення інформації з ключових питань аудиту в звіті незалежного аудитора
705	Модифікації думки у звіті незалежного аудитора
706	Пояснювальні параграфи та параграфи з інших питань у звіті незалежного аудитора

Продовж. Додатку З

1	2
710	Порівняльна інформація – відповідні показники і порівняльна фінансова звітність
720	Відповіальність аудитора щодо іншої інформації
800–899	Спеціалізовані сфери
800	Особливі положення – аудити фінансової звітності, складеної відповідно до концептуальних основ спеціального призначення
805	Особливі положення щодо аудитів окремих фінансових звітів та окремих елементів, рахунків або статей фінансового звіту
810	Завдання зі звітування щодо узагальненої фінансової звітності
НОТАТКИ З МІЖНАРОДНОЇ ПРАКТИКИ АУДИТУ	
1000	Особливості аудиту фінансових інструментів

